

РЕЖИМЪТ НА КОНВЕРСАЦИЯ В „ЖЕНИ С МИНАЛО“

Още в началото, непосредствено след техническата уговорка, че ще става дума за т. нар. „светска конферсация“, сведена по конотативни и технически по отношение на текста причини до „конферсация“, е необходимо да се заяви и защо това понятие би могло да бъде важно за прочита на една българска пиеса от края на 50-те. Първо, защото предизвиканата, дори конструираната от този режим езикова индиферентност в съчетание с отслабването на индивидуално-субектното обяснява разпада на специфичното драматургично действие. Второ, защото характерното отместване на Димовите герои от класическите дендита и позьори може да ни даде повече информация за спецификите на българската литература (в случая драматургия), отколкото дежурната „народопсихологическа“ следа. Трето, защото описването на конфронтацията на социолектите би следвало да е далеч по-честна изследователска хватка от ровенето в даден „характер“.

Конферсацията може да се определи като колективна езикова употреба, която е културен продукт на свободното време, на финансираното чрез акумулиран капитал време за удоволствие. Този тип общуване се свързва с природата на символно-лингвистичния капитал (Пиер Бурдийо), който не притежава познавателна, морална или политическа, а единствено разменна стойност. Участникът в светската конферсация се стреми да увеличи своята стойност (тоест собственото си светско потребителско търсене) чрез умели завършителни формулировки, изненадващи обрати на речта, крилати думи и престижни цитати, използвани в подходящ момент, брилянтни апострофи и контрирания. На основата на светската конферсация компаративистът Петер Цима провежда сравнителен анализ между драмите на Уайлд и Хофманстал, отбелязвайки като основен белег на този режим тактически оптималното прилагане на определен вокабулар (например философски или научен) в контраст с функционалното му (познавателно) реализиране. От тук тръгва и пътят на настоящото съчинение към „Жени с минало“.